

وصل و فصل

تعریف وصل

عطف یک جمله به جمله ای دیگر به وسیله واو

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ

تعریف فصل

عطف نکردن دو جمله به یکدیگر و جدا آوردن آن ها به صورتی که یکی از آن دو بعد از دیگری و به طور مستقل و جداگانه بیاید.

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

مواضع وصل

در دو جمله متحد

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ

فَادْفَعْ وَأَسْتَقِيمَ كَمَا أَمَرْتَ

اذهب الى فلان و تقول له كذا

برای دفع توهّمات و تصورات غیرمقصود

چنانکه در پاسخ کسی که پرسیده: هل برىء علی من المرض؟ بگوئی: لا و شفاه الله

هماهنگ سازی با جمله فاقد اعراب

علیٌ يقول و يفعل

مواضع فصل

۱- در موارد کمال اتصال

اشکال آن

جمله دوم به منزله بدل از جمله اول

وَإِثْقَا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ

جمله دوم بطرف کننده ابهام جمله اول

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ

جمله دوم تأکید لفظی یا معنوی جمله اول

فَقَمَلِ الْكَافِرِينَ أَهْلَهُمْ زُرُودًا

۲- کمال انقطاع (یعنی اختلاف کامل دو جمله)

اشکال آن

دوجمله از نظر خبر یا انشائی بودن در لفظ و معنی یا فقط در معنی متفاوت باشند.

حضر الأمير حفظه الله

هیچ مناسبت معنوی و ارتباطی بین دو جمله نباشد بلکه هر کدام برای خود مستقل باشد.

عليّ كاتب، الحمام طائر

۳- شبه کمال اتصال

وَمَا أَبْرَأُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ

۴- شبه کمال انقطاع

و تَطَّلُ سلمى أنتى أبقى بها بدلاً أراها فى الضلال تهم

۵- توسط بین دو کمال با وجود مانع

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شِيَابِئِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِئُونَ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ

